

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

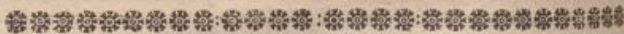
Augustæ Vindellicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus XXIII. De Extremæ Vnctionis Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45993](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45993)

texere: oportet, ut tenax & robustum malum vestrum est, ita & utum huius remedii constantem esse, ut vires illius enervet. Manè, vesperi, interdum identidem à Deo flagitare triumphatricem illam gratiam, quæ sine nulla unquam sequetur morum emendatio, & quod consequens est, sine qua actum est de salute. *Oportet semper orare, & non deficere.* Hoc modo, qui vitæ suæ rationes constanter composuerit, ne dubitet, quin sanandus sit, & si cor ejus vel saxum duritie aqua-

ret, ne tum quidem ambigat: *Tunc est Deus de lapidibus istis suscitaturus Abrahamam.* Deus potentissimus non solum vincet durum illud saxum, & fructuam ex illo pulcherrimam faciet, sed illi quoque inspirabit spiritum bonum divinum, & filium suum dilectum efformabit, heredem Cæli; qualem ego quemlibet opto: optare autem haud sanè possem, si verbis meis non absterrem ab illa via, quæ sic à Deo abducit, ut simul ducar in exitium sempiternum.

DISCURSUS XXIII.

De Extrema Unctionis Sacramento.

VT auti, sic & amicitia præstantia ac pretium nescitur, si ad lapidem suum lydium probata non fuerit. Omnium autem sapientum judicio Lydus amicitia lapis tant adversa, quæ cum ingruunt, nec tamen amicus amicum deserit, tum enim verò illius fides tanta est, ut satis asstimari non possit.

Ecl. 8. Amico fideli nulla est comparatio. Atque hinc rectissimè arguemus, qualis quàmque fidelis amicus sit amabilissimus noster Servator, qui fide optimè pollicetur, se omnia inter adversa, inter arumnas quaslibet, & fortunam quantuncunque sinistram, non discediturum à nobis, sed adfuturum auxilio opportuno, & omni nobis necessario Ps. 9. 10. ac utili favore. Adjutor in opportu-

nitatibus. Non est autem tempus non est hora, quæ magis aliena opem nobis opus sit, quàm illud momentum, quo hinc migrandum est. *Con. Ps. 118. defecerit virtus mea, ne derelinquat me; supplex & anxius rogabat Rex ille sanctissimus. Et verò, Audite nos sperare vos optimè jubeo: non deseret vos, non deseret momento illo periculossimo Deus. Significo enim vobis, quòd pro illo ipso momento Amicorum omnium fidelissimum Sacramentum in Ecclesia sua reliquit, cujus, pretiosissimo Dei sanguine parati, virtute in nos transfundatur vigor admirabilis, quo toti velut revivificemur. Verissima esse, quæ assero, deo affirmabunt, de quibus jam nunquam agam. Oppugnatio inquam illa multiplex, quæ sub mortis momento*

tum petemur; & auxilium, quod illi vincendæ in Unctionis extremæ Sacramento, cujus natura hac occasione explicabitur, nobis à Deo paratum est.

I.

II. Triplex hostium genus est, qui velut arctissimo fœdere inter se nexi miseram nostram animam jamjam abieram aggredientur, & ferocius quidem atque obstinatiùs, quàm unquam in reliqua vita simus experti: Mors cum magno dolorum agmine; Conscientia cum exprobrationibus, & Dæmon cum omni sua arte ac suggestionibus. Hostium istorum vel singuli valde tum metuendi essent: facile proin est judicare, quàm formidabiles tutari sint omnes inter se conjuncti.

III. Prima igitur eâ in oppugnatione Mors est, quæ antequam ipsa superveniat, turmas velut levioris armaturæ præmittit, febres, dolores, animi defectiones & aberrationes. Hæc ministerio exteriora quodammodo arcis munimenta occupat, dumque corpus in lectum abjicit, animum non in angustias tantùm, sed in agonem difficillimum conjicit. Arduum sanè, arduum tunc est, rectè & ex ratione agere! quantâ tunc ope indigemus, ut ea præstemus, quæ verum Christianum decent, cum vix illa possimus, quæ hominis sunt! Equidem ne ad illa quidem, quæ magis cum brutis communia sunt, ægro vitam satis est, ad dormiendum inquam, comedendum, corpus movendum; quomodo igitur abundè erit

illi roboris ac spirituum necessario- rum ad illas operationes, quæ omnium ut sublimissimæ, ita & difficillimæ sunt? Ferme tum ita debilitatum, ita exhaustum corpus est, ut ægerimè ad aliud intendere animus possit, quàm ad eos, quos patitur, dolores. Ille Sannamitidis filius, jamjam expiraturus, non aliud loqui, non cogitare poterat, quàm acerbissimos, quos sentiebat, capitis dolores. *Caput meum doleo, 4. R. G. 4. caput meum doleo. 19.* Nec alia multorum ægrotum conditio est, qui, quidquid supra est spiritus, totum dant cogitando & loquendo de malis, quæ sentiunt, de siti, de omnium rerum nausæâ; atque hoc rerum statu migrat anima. *Caput meum doleo, caput meum doleo, & mortuus est.* O quàm igitur formidanda est prima hæc aggressio, quanta necessitas auxilii, quàm illam fortiter sustineamus! *Circumderunt me dolores mortis (ajebat David) pericula inferni invenerunt me.* Dolores mortis circumdederunt, & quid effecerunt? Ita concusserunt, ita malè habuerunt corpus meum, ut animæ perdendæ sit periculum; omnino; *Pericula Inferni invenerunt me.* Malè enim metuo, ne hostis, occupatis jam munimentis his externis arcem ipsam cordis invadat, eamque omni jam destitutam præsidio suam in potestatem redigat. Non procul igitur mortis dolores à periculis Inferni absunt: tum enim, exhaustis aded viribus, difficile est audire, difficile confiteri, difficile serè dolere, difficile providere, difficile oppugnanti magnis animis se opponere. *Non salu-*

T 2 saria

varia verba loqui (S. Basilii verba sunt) *non audire commode poteris, non liberè confiteri, non cum adversariis devertare.* Et verò cum vel sola mortis memoria compluribus tam amara sit, qualis, quæso, mors ipsa præterens erit? Amarae sunt & falsæ undæ, quæ maris superficiem occupant; sed illæ, quæ in fundo, multò sanè amarior, Sic & mors, amara est, cum sola etiam cogitatione, velut in superficie, libatur: in fundo, hoc est non procul remotam, sed proximam, jamjamque absorbendam, qualem esse arbitremur?

IV. Jam enim verò mirum dictu est, quàm opportune ad primum hunc impetum & irruptionem ferendam Servator nobis vires & robur subministrat, medio, quod dixi, Extremæ Unctionis Sacramento. Primò siquidem confertur nobis illo robur grande ad levius ferendos morbi dolores & cruciatus, leniendamque mortis amaritiam: in cuius rei signum visum est Deo Sacramento huius materiam eligere Oleum, cui proprium est, vires languentium membrorum restaurare (quâ ipsâ causâ tam frequens illius usus olim inter pugiles erat) dolores aut auferre, aut mitigare: ut idcirco tam variis modis in vulnerum curâ adhibeatur. Atque hoc Ecclesia petit, cum Oleum hunc in finem consecrat: petit enim, ut sit efficax omnibus utentibus; *ad evacuandos omnes dolores. & omnes infirmitates.* Quæ postrema verba alium sacre huius Unctionis fructum indicant, sanitatem videlicet corporis,

S. Th. sup. dis. in vulnerum curâ adhibeatur. Atque hoc Ecclesia petit, cum Oleum hunc in finem consecrat: petit enim, ut sit efficax omnibus utentibus; ad evacuandos omnes dolores. & omnes infirmitates. Quæ postrema verba alium sacre huius Unctionis fructum indicant, sanitatem videlicet corporis,

si hæc anima saluti conduceret. Si quàm conduceret: neque enim eximandum est, sacro huic Oleo vim naturalem sanandi morbos quilibet: cum aliud re ipsa non sit, quàm purus ex olivis expressus liquor: sed quàm vim habet, à Deo habet, atque adeò rationi consentaneam. Non vult autem ratio, ut qui aliquid facit, id assequatur, quod secundo loco per hoc opus intenditur, cum dicitur & jacturâ finis primarii. Non semper igitur sanctissimi huius Olei, uti sanitas corporis reparatur, sed tam solam reparatur, cum ita anima saluti expediat; dummodo parte aliâ ager ipse obicem nullum ponat fidei, salutis, aut alterius ad Sacramenti fructum percipiendum requisiti defectum. Ita non Angelicus dantaxat, sed ceteris omnino oraculo Tridentinum ipsam Concilium affirmavit, institutam extremam Unctionem, non tantum ut ager morbi *inmoda levius ferat, sed etiam sanitatem corporis interdum, ubi saltem anima exspecterit, consequatur.*

V. Hinc discere licet, quântam sibi huiusmodi, atque etiam huic saluberrimo Sacramento injuriam illi agere faciant, qui agere adducuntur, ut illo uti velint inani persuasione delusi, extremam inunctis dein certò moriendam. Pô! Inscitiam, in populo Christiano nimè ferendam! Et tamen hæc in re, liberis etiam Parentes consentiunt, qui nescio quomodo extremo hoc in discrimine, è Parentibus in hostes mutati, nolant, ut antè sacre Unctionis fructum, quàm anima jam extremè in labris hæreat. Cur istud, per Deum

Si Unctio ista repellit potius & arcet, quam advocat mortem? An non videntur isti, quantum etiam corporis sanitati obstant, qui ad ultimum usque momentum saluberrimam hanc Unctionem differunt, ad quam satis est, mortem prudenter timeri posse, non autem necesse est, periculum esse proximum, aut amplius non vitabile? Rem eo adducunt, ut manifesto planè miraculo opus sit ad restituendam sanitatem. Nec tamen cum in finem Sacramentum istud à Deo paratum est; paratum est reddendæ sanitati, etsi non unice aut præcipue, sed tum, cum mortem prohibere beneficium quidem ac gratia singularis est, sed non magnum atque evidens prodigium. Quamquam autem hæc protractatio & noxia & stulta est, multo tamen est deterius, quòd illi ipsi familiares ac domestici, qui procul adibus & agri lecto habent Sacerdotem extremum inuncturum, aniculam tamen aliquam vocare non horreant, quæ nescio quibus superstitionis ritibus sic videruntur corpori reddere conetur, ut animam certo occidat. Sed hæc Christi cultores ducit modica fides, & tenuis admodum rerum divinarum notitia, quæ inliruti sunt, haud aliter, ac si crepera lux imminens proximè noctem portenderet.

VI. Certos interim esse vos volo, Dilectissimi, Sacramentum hoc Unctionis, mira quadam non in Anima duntaxat, verum etiam in corpore efficere, & quidem sive hanc caducam, sive immortalem alteram vitam attendamus. In hac etenim, sicut dicebam,

sanitatem nonnunquam reddit; semper autem tam ad morbi incommoda quam mortem ipsam lenius ac fortius ferendam vires tribuit. Ad immortalem verò vitam plurimum confert, dum corpus nostrum consecrando, præparat illud ad beatitatem æternam mansuram, quam redivivum unà cum Anima possidebit. Quamquam autem & alia duo, Baptismi ac Confirmationis Sacramenta, corpus nostrum quodammodo sacrant, dum illud unguunt; non tamen consecratio illa tam late pertinet, quam hæc Unctionis extrema; cum in illis una duntaxat frons, in hac verò plura membra, & præcipua planè sensationum organa omnia inungantur, in quibus facultates illæ tres, quas Cognoscitivam, Appetitivam & Motivam appellant, sedem suam habent. *Suppl. 9. 32. ar. 6.* Ungitur ergo facultas, quæ cognoscendo faciem præfert ad actiones omnes, dum quinque illi unguuntur sensus, per quos, ut januas, cogitationes planè omnes mentem subeunt: appetitiva, quæ actiones illas imperat, ungitur in lumbis, in quibus sedem ejus Docti collocant; Motiva autem facultas, quæ imperatas exequitur, tum potissimum ungitur, cum pedes, motus instrumentum præcipuum, sacro illo Oleo illinuntur. Quamquam satis est sola quinque illorum sentium organa illini, ut Sacramenti hujus fructus percipiantur: hi siquidem sunt illi, ex quibus subinde tanquam radice pullulat, quicquid contra rationis imperium ductumque admittimus: constat autem, etsi Medici non semper illud

lud ungant membrum, in quo vim suam morbus exerit, illud tamen semper illini, in quo mali radix hæere creditur. Atque ita apparet, quomodo, cum Sacramentum hoc Unctionis ministratur, totum quodammodo corpus consecratur, fiatque idoneum animæ per omne deinceps ævum beatæ domicilium. Et si proin eundem ad finem alia etiam Sacramenta aliquid conferant; non tamen ita propè, ut Extrema Unctio, Corpus ad

S. Th. 3. Gloriam præparant. In Extrema

p. q. 65. Unctione (quæ est doctrina S. Thomæ)

ar. 1. ad præparatur homo, ut recipiat immediatè

gloriam: qui idem S. Doctor advertit, veteri in Lege adumbratam quidem fuisse sacramentum hanc Unctionem,

in quantum sanitatem restaurat, qui est fructus ejus minùs præstans, nec primò intentus (nam & illa in Lege multa fiebant à Sacerdotibus, quibus similem potestatem sibi factam ostendebant) non tamen fuit adumbrata, ut efficiat fructum suum principem ac nobilissimum, qui est, absque medio aptum reddere hominem, in corpore perinde, ac animâ, ad fruendum æternâ Gloriâ; neque enim ad hanc in

S. Thom. Lege illa quisquam pertingebat. Non

suppl. q. erat tempus adhuc perveniendi ad Glo-

19. ar. 1. riam. Negari proinde non potest,

ad 2. quin providentissimus Deus adversus

mortem, & omnes, quæ hanc anteire solent, malorum phalanges, de opportuno nobis auxilio præsidioque prospexerit. *Adjutor in opportunitatibus.*

II.

VII. Progrediamur nunc ad aggressionem alteram, non minùs for-

midandam, quia animam oppugnat Conscientia, & quidem modis pluribus; exprobrando, arguendo, cruciando. Et principio quidem exprobrat præterita. Mercatori aliter post mille curas, labores, angoreque miserimum naufragium passò, si cogitabundus, futuri que sollicitus affert in littore, acerbius accidere nihil potest, quàm si quis velut insultans excoquatur; Ubi jam merces, ubi negotiorum fructus & lucra sunt? At hoc ipsum ex jamjam morituro quærit

Conscientia: *Quem fructum habuisti in illis, in quibus nunc erubescis?* Vitiasti, inquit, dies latos; nullas non sensibus illecebras, nullas non delicias indulxisti: nonne? vite portionem maximam ac nobilissimam dedisti negotiis vite caduceæ, lucris & commodis perituris: quo tuo bono? quo pretio nunc emeris, si venalia usum essent, opera ex virtute acta? quantum auri argenti que appenderes nunc pro horula temporis unica, cujus annos & lustra, tanquam rem nullius momenti ac pretii, solebas prodigere? *Quem fructum habuisti?* Tantoque acerbiora erunt animo hæc convitia, quòd verbulum non occurrat, quòd reponat. *Non habebunt in die agnitionis allocutionem.* Spiritus Sanctus hoc loco diem mortis diem agnitionis appellat: nunc siquidem, Auditor, dies ignorantie sunt: nescimus verè, quid peccatum sit, nescimus, quid Dei iudicium, quid sit æternum periculum discrimen: plena nocte sunt omnia. At ubi hinc migrandum est, tuta rescunt tenebræ, & veritates, quæ vellet

P. SEGNET
Homo Christianus

velut densa in nocte latebant, paulatim ad affulgentem tantisper alterius vitæ lucem videri incipiunt: sicque eadem nostra, quæ Talparum locus est, quas ajunt, tum demum, quos clausos suis in cavernis oculos habuerant, aperire, cum eorum porro, fugiente animâ, usus esse nullus potest. Gemino & nos oculo instructi lumas; Rationis naturalis uno, Fidei altero: utrumque haud sanè pauci, in sua lacra & caduca commoda defossi, aperiant nunquam, nisi cum jam hinc abeundum est: tunc eos Conscientia vel invitis recludit, & acerbè exprobrat delicias, quibus indulserunt, & delicta, quæ eorundem gratiâ admiserunt.

VIII. Nemo in animum inducat, eos è Christianorum numero, qui nunc suarum aspectu culparum penitus non terreatur, ne illo quidem fatali tempore terrendos. Expavescent, enim verò, expavescent. Exercitus, cujus milites palantes per agros cœterant, terroris nihil incutit: at laeos tributus in ordines, & in aciem explicatus, vincere priùs, quàm pugare incipit; tantum vel aspectanti timoris exprimit. Talem aciem & Conscientia momento illo ante oculos statuet. *Terribilis ut castrorum acies videtur.* Tum enim facultati imaginatrici rotum peccatorum planè omnium exercitum, in ordines tributum, & velut lastrandum, objiciet. An non Anima solum hunc ad intuitum, nullorum accusationibus auditis, penitus hærebis attonita?

IX. Nec accusat nos tunc solummodo Conscientia, damnat etiam: certè Judicem illum supremum, meritâ in nos indignatione concitatum, jamjamque ad sententiam ferendam accinctum proponit. Sapienter profectò sanctissimus Rex David peccata sua Torrentes, quàm Fluvios appellare maluit: *Torrentes iniquitatis conturbaverunt me.* Fluvii siquidem non æstate minùs, quàm hyeme, quâ ceteroquin calidioribus in Regionibus pluviarum vis ingens decidit, aquis abundant: at Torrentes non rarò æstate siccis pedibus calcantur innoxii: licèt hieme tot undas vehant, ut earum impetu navicula, pontes, & ipsi iter agentes sæpe abripiantur. *Torrentes iniquitatis conturbaverunt me.* Cùm integra nobis constat valetudo, æstate vivimus. Quid tunc incommodi affert, uno se peccato sædâsse? eluimus illud Paschali lavacro. Complura centena admisisse quid damni affert? exposuimus illa Sacerdoti, salva res est. En Torrentem sicum & aridum! vado illum transmittere labor erit nullus. Sed alia aliàs rerum facies erit. Hibernum tempus, S. Ambrosio assentiente, ultimi morbi tempus est; quo Torrentes isti tantam aquarum molem, tanto strepitu & impetu rapiunt, ut de transmittendis illis sine perniciè vel Gypantes desperent. Aliæ tum cogitationes animum pulsant, aliæ audiuntur voces. An aliqua mihi obtinendæ à Deo veniæ spes? Omnèsne noxas fide integrâ Sacerdoti aperui? Animæ latebras, quâ

quã par erat diligentia, semper exculli? Dolor, cetera, quæ præcedunt sententiam, an talia semper fuere, qualia oportebat? quid me, heu quid paulò post fiet? S. Indiarum Apostolus Franciscus Xaverius in Epistolarum suarum unã testatur; eos demum, cum ad extrema venit, ægerrimè excitari ad fiduciam de divina Bonitate concipiendam, qui ejusdem prævidentiã sani amplius peccare assueverant. Nunc peccatorum fœditas, gravitas, numerus non attenduntur, non curantur. Tunc autem mutata scenã, rerumque facie, judicium etiam & sententia nostra mutantur.

X. Heu, quæ proin esset nostra calamitas, nisi adversus hoc quoque discrimen Servator nos noster obarmasset! Pietius scripsit, Oleum in furentis Oceani undas effusum tempestates sedare. Fides hujus rei sit penes Authorem: at de Extremæ Unctionis Oleo hoc citra controversiam verum est: hoc siquidem quamlibet horribiles tempestates mitigat, & optatam tandem animo affert tranquillitatem. Cum enim omnis metus ac terror, cum omnis planè tempestas à peccato sit; hoc autem Sacramentum plurimum adversus peccatum possit, consequens est, ut compescere ventos omnes ac turbines possit, à quibus tempestas mota est. Tri-

S. Thom. 3. p. 2. q. 65. ar. 1. plicifatione, si rectè sensit Angelicus, peccatum beata hæc Unctio delet: primò, abolendo maculam ipsam culpæ; secundò, pœnæ subeundæ reatum diminuendo; tandem ipsas etiam plantæ hujus venenatæ vibras

evellendo, penitusque ab ima radice extirpando.

XI. Primò igitur hæc Unctio culpæ reatum delet infuscipiente, ut Jacobi Apostoli verba docent: *Et si in peccatis sit, remittentur ei.* Hoc enim Sacramenti beneficio Gratiã Sanctificans infunditur, quæ peccatum perimit; redditurque animæ ventitas, quæ Dei sponsam decet. Quare si ager lethalis noxæ vinclo teneretur, quæ etiam cogitant in mentem non venisset, Sacramenti hujus virtute deleteretur; si modò ægri, antequam ritè inungeretur, omnia à se admittas noxas imperfecto filio doloris genere esset detestatus. Neque verò rarum est, unum aliquod, aut plura delicta occulta delitescere, & quamvis animam gravent, atque conmaculent, fugere tamen conscientiam in ea potissimum, cui moriturus obnoxiũ sunt, perturbatione, aut non suo vultu apparere, sed ut levia ostendat, quæ re ipsa gravia sint: acrodotidentiã illa n. bula, quas animo peccatum offundit, quæque tam divinis beatis, quàm propriam conscientiam conspectum prohibent: quid de re ita acutè S. Augustinus: *Sicut in terra oculos, ita delicta mentem elaudant, ut sinunt lucem videre, nec se. Intem superna Hierusalem; ita munda est, ut in illam macula & labe, quantumvis minima, ingredi non sinant; quanto magis inde fœdæ labe & ulcera exulabunt? Non intrabit in eam aliquid coinquinatum. Evenit autem sanè quàm crebrò, ut æger omni jam sentiendi facultate destitutus,*

P. SEGNET
Homo Christianus

Hierogl. l. 35.

S. Thom. 3. p. 2. q. 65. ar. 1.

conatus, surdus, mutus, alio, quàm Extremæ hujus Unctionis præsidio, iuvati non possit; tum equidem illa, gravium etiam, quæ remanserant, delictorum maculas abstergit; quin & levium, quæ quidem ager aut tum, antea, vero dolore fuerit detestatus, Atque ita Sacramentum istud animam mundando, plenè perfectèque ad Cloriam, Deique conspectum idoneam, ut superius innuebam, efficit, & velut coronidem reliquis ad eam diem perceptis Sacramentis imponit, eadèque, si dicere fas est, perbit. Ter Davidem Regem solenni ritu unctum legimus. Primum in edibus paternis: atque hæc unctio, illius erat Symbolum, quâ nova in lege sacro fonte abluti illinuntur, & tanquam filii Dei, hæredes Regni constituuntur. Dein in Hebron, cum solam Domum Juda gubernandum suscepit: quam unctioem multatiles ac pugna secuta sunt, quibus Regnum ab aliorum vi aut insidiis vindicavit, sibi que victor asseruit: hæc unctio adumbrabat illam, qua in Confirmatione unguimur: cum vires ac robur subministret ad vexationes infectionesque tam Fidei, quàm morum causâ fortiter superandas. Tertio iterum unctus est in Hebron, cum præter Judæ posteros cetera quoque totius populi Israëliti Tribus Regem eum venerata sunt, nullis jam insidiis, nulla vi oppugnandum. Hoc Symbolo Unctio Extrema referebatur, quam pax ac tranquillitas excipit, quâ anima æternum in cælo regat.

R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. III.

XII. Eadem Gratia sanctitas alterum quoque beatæ æternitatis obicem, reatum inquam pœnæ, amover; dum vel partem ejus abolet, aut totum, siquidem ager Sacramento hoc munitus suam divinæ sic adaptet voluntatè, ut penitens penitensque illi respondeat.

XIII. Denique & reliquias peccati quascunque extinguit, dum imbecillæ ac miseræ menti vires suppeditat; et si non penitens eradicet pravas illas propensiones, quas repetita toties delicta post se reliquerunt.

XIV. Verè igitur Sacramenti hujus ope ponunt Tempestates ac procellæ, quas Conscientia ciet, ipsūque, Solis instar benefici, radiis suis dissipat tetros vapores, quos tot peccatorum memoria exhalarat, sursumque deorsum verterat in mente omnia Hæcenus dicta Tridentini Patres paucis complexi sunt. *Res etenim, in Sess. 14. quiant, hæc gratia est Spiritus Sancti: de Extr. cujus Unctio delicta, si que sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit; & aegri animam alleviat. & confirmat, magnam in eo divina misericordia fiduciam excitando.*

III.

XV. Tertia superest consideranda oppugnatio, quâ extremo illo tempore animum hominis Dæmon aggreditur, vehementissimè eum tentando, & ad defectionem à Deo sollicitando; & qualia nobis hanc ad pugnam parata sint Extremâ in Unctione præsidia. Quamquam autem oppugnatio hæc externa est, utpote quâ nos oppugnat hostis non domesticus, multis tamen illa nominibus plurimum for-

U u

mi-

midanda est: & primò quidem ob iram jurati hujus & acerbissimi nostri inimici. Ira, Philospho teste, vires valde auget, & robustos ac validos reddit, qui re vera tales non sunt, dum cordibus quamlibet formidolosis ignem subministrat, & quidquid ad manum est, furoris sui facit instrumentum. Hâc autem furoris plenâ contra nos irâ Damon nunquam non ardet, tanquam contra imagines Dei, in quem incredibili ipse odio fertur. Crescit illa nihilominus mirum quantum, & exardescit præquam aliâs sub tempus, quod solum illi ad nocendum nobis superest: *Descendit ad vos Diabolus habens iram magnam, sciens quod modicum tempus superest.* Sunt hæc Divini Spiritus verba, quibus nos hortatur, ut semper quidem Leonem hunc furentem, Sathanam, fugiamus, aut nos adversus ejus vim obarmemus; nunquam tamen majore studio & vigilantia, quam sub extremas mortalis nostræ vitæ horas; has enim cum solas superesse noverit, quibus perniciem nostram moliri possit, quidquid livor, & rabies potest, id omne tunc exerit; *Sciens, quod modicum tempus habet.* Cum militibus victoribus una solum dies conceditur ad prædas ex capta urbe agendas, ô miseros cives! Quid enim tam barbarum, tam immane, tam crudele est, quod miles non audeat, cum seva avaritia prospicit, nõ fore tempus aliâs rapiendi, quod tunc non rapuerit? Non aliter res nostra se habet: prospicit enim Internus, se, si moribundam animam tum non rapiat, sine spe aliâs sibi per omne

deinceps avum ipsam vindicandi, argues ipsius ac retia evasuram. Quæ qui modò non experitur vim istam tantam, oppugnationemque Demoni non sibi persuadat, ne extremo quidem illo tempore experturum. Qui urbem obequitat, hippoperâ quibuscunque mercibus refertissimâ, ut vitæ equus ferendo sit, Exactores & veltigalium redemptores molestos nunquam experitur, & ne assem quidem pendere cogitur: at ubi portas exituum propius accesserit, tum enim vero procedunt vexatores illi importuni, oculis manibus explorant omnia, sarcinas excutiant, & in eo toti sunt, ut si qua admilla fraus est, eam detegant. Ita & vos obambuletis fortassis nunc vestri hujus Mundi plateas, viasque, nec sentitis molestissimas illas angustias, & irrequietas ad defectionem à Dei legibus suggestiones; quia nondum propinqui estis portæ, quæ hinc exitum est in vitam & Mundum alterum. Sed expectate horam illam, quæ ab initio paratis, & experiemini, quantum stygii isti exactores aliquam quibus partem capturi sint? an non ista & arcanissima animi vestri insula deorsum, & omnem in partem versuri, ut deprehendant, an quicquam mercium veritarum hinc antere poterit? Dicent estrotes. Hoc delictum in Poenitentia tribunali aperuisti nunquam; istud narraisti quidem, sed specie peccati non explicasti: illa tibi in Confessione dolor requisitum desideratum est: illud aliud peccatum falsus es; sed occasionem illam

Apo. 12.
12.

P. SEGNET
Homo Christianus

demio admittendi proximam vitare
non decreveras: emendationem pro-
misti; sed mox reversus es ad vomitu-
m. An non experientia docet, Dæ-
mones tam molestos esse ac importu-
nos, ut ne illos quidem hinc abire que-
ros sinant, qui nullas gerunt sarcinas?
Quid illis ergo futurum existimemus,
qui gerunt graves? Cùm ex Stygio es-
pismodi hospite aliquando quarere-
ret: an ulla tam exaggerata, tam sub-
limis sit cojusquam animæ sanctimo-
nia, ut spem illius seducendæ omnem
Orcoas amittat? Respondit linguâ ho-
minis, quem inlederat; nullam esse:
sed ipsos ad ultimum usque momen-
tum ab ejus latere non discedere, eâ ni-
hil nos fiducia, quod, si non aliâ, superbix
solum tentatione impetere eam pos-
sunt, & vel ipso rectè factorum pondere
mergere, atque in exitium precipitare.
Hinc arguat quisque, quid non pro eo
sibi vindicando hostes isti capitalissimi
citari sint, qui multis aliquando vitiis
implicitus vixit?

XVI. Crescit etiam eo ex capite ju-
stus horum inimicorum timor, quod
non unum tantum aliquis miserorum il-
lorum spirituum moribundum oppu-
gnaturus sit, sed quod cohortes & le-
giones integræ ad id ex Orco emer-
sura. Populi ad orientem solem siti,
cùm bella gerunt, militum numero
prevalent: qui ad Septentrionem, va-
storum corporum mole; qui medias
terras incolunt, ingenio & versutiâ
præstant. An non igitur ille Exercitus
præ aliis omnibus esset formidan-
dus, qui constaret militibus nume-
ro plurimis, corporum robore
validissimis, ingenio & versutiâ

præstantissimis? Talis autem est exer-
citus, quem ad oppugnandum quem-
cunque moribundum Lucifer Orco e-
ducit, & circum ejus lectum, velut ad
obfidendum, collocat. Narravit
nonnemo in literis ad S. Augustinum
exaratis, audisse se ex ore hominis, qui
meritis S. Hieronymi revixerat, hæc
verba: cùm parum jam à vitæ termi-
no abessem, tantus Stygiorum spiri-
uum numerus in eo, quo jacebam, cu-
bili spectandum se obtulit, ut *præ In ep. S.*
multitudine omnino dinumerari non pos-
sent. Addidit præterea, quemlibet ad S. Au-
gustinum fuisse formâ sanè quàm horribi-
li, eosque certatim laborasse, ut in de-
sperationem primò, mox in Infernum
infelicem præcipitarent. Quid senti-
tis, AA. de multitudine hac magna?
Nonne si vel muscarum esset, & metus,
& molestia creare satis posset? Quid
erit ergo tantus numerus Dæmonum
furentium & vinculis exemptorum?
Etiam locustarum numerosa acies tan-
tam non semel agris vastitatem intulit,
quantam ne militum quidem rabies
inferre potuisset.

XVII. Addamus numero robur,
quo Dæmones pollent, partim naturæ
sux, quæ nostram tanto intervallo su-
perat, beneficio; partim audaciâ, ex
tot jam è nobis obtentis victoriis im-
mensum auctâ. Scythæ, ferocissima & *Justin. l.*
bello nata Gens, cùm audissent servos
suos seditiosos arma dominis movere
velle, obviam iis egressi sunt, non ferro
& telis, sed virgis manus armati: quas
cùm toties experti servi vidissent, con-
ciderunt mox animis, & dominorum se
arbitrio permiserunt. Simili adversus
animas, quas ramni suo mancipatas
obse-

obsequio habere, auctoritate Damones valent. Solum memorie suggerendo conditionem illam, & signa pendenda servituti, quam tanto illa tempore servierunt; solum excitando phantasma, quo representetur res olim perperam & impensius amata, in praesens illam adducunt discrimen, ne victa manus det.

XVIII. Plus tamen, quam numeras, plus quam vires, merito quem terreat Damonum versutia. Haec strages edit maximas; adversus hanc ergo de armis prospiciendum solertiùs. *Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias Diaboli.* Apostoli verba sunt. Festinare, festinate, induite, quae Deus providit, arma, ne inimici ejus, & vestri, insidiis delusi succumbatis. Quin potius dicit Apostolus, & jubet assumi arma, quibus adversus vim, & fortitudinem hostis se tueantur? Plus enim arma contra vim, quam contra insidias valent. Non ita ille, sed *adversus insidias*, inquit, ut indicet, id quod maxime ab hoc hoste timendum, praecavendumque sit, non vim, sed insidias esse: nihil magis formidandum, quam subtilium tentationum versutiam, cum quidquid habet & caller fraudum nequissimus hostis, extremis illis momentis congeminet, ut nos perdat; mordicus, si fors illi faveat, serpentis instar, calcaneum extrema, inquam, vitæ momenta apprehendendo. *Tu Gen. 3. 5. insidiaberis calcaneo ejus.*

XIX. Negari igitur nequit, quin cunctis his ex capitibus valde metueda sint Damonum eo rerum articulo oppugnationes: & sicut Naucleri non

alios magis pavent fluctus, quam navim jamjam portum subituram arant; haud aliter tartarea ista aggraffiones non alias justius timentur, quam cum jam navim ad litus appelleret cogitamus. Ne vobis terrefaciendis haec ego ultra verum augere videat, addit ipsamet sanctissima Tridentina Synodi verba. *Nullum tempus est, quo ad versarius noster vehementius aonai sua peccata versutia nervos intendat ad persequendum nos penitus, & à fiducia etiam, si possit, divina misericordia deturbatus, quam cum impendere nobis exitum vana proficit.* Quod si ita se habet, boni vestri venia liceat mihi hinc arguere, quam illi salutem suam oderint, qui non ante se prima haec momenta cogitant in seque perfectèque noxas suas confiteri, ablatas suis dominis restituere, turpe commercium abrumpere, redire in gratiam cum iis, quos jam diu habent inimicos, qui, inquam, tunc armorum vulnere obstergerere rubiginem, cum illi contra hostem utendum est; nec ante recte vivendi artem discere, quam cum peccato vivere non licet. Sed omittamus inter istos, ne longius à semita recedamus.

XX. Adversus oppugnationem tam formidandam providentissimum Deus Caestri planè praesidio nos obstravit. Ut enim vitæ hujus cursum respicatos confestim praepotentis Baptisti auxilio juvat ad mores Christi legibus conformandos, ne male Christiani dicamur; ita hinc migraturos simili Unctionis Extremae adjutorio valde reddit, ad vitam rectè inchoatam non pejus finiendam. *Dei extrema Unctio*

P. SEGNET
HOMO CRISTIANI

Eph. 6.
11.

Gen. 3. 5.

Hinc Sacramento, extremum vita, tan-
 quam fortissimo presidio munitur: ut Tri-
 dentinum loco paulò antè citato lo-
 quitur. Hæc de causâ Unctio ista Sa-
 cramentum spei appellatum est; & o-
 leum, tanquam ejus materia, sapienter
 admodum electum; hujus enim liquo-
 ris proprium est, cum in extima tantum
 corporis parte illitum est, ad intima
 usque penetrare, sic ut ad ipsas usque
 ossium medullas pervadat, ad vires vel
 restituerandas, vel conferendas: *Intra-*
tu sicut oleum in ossibus ejus. Robur
 igitur, quo per sacram Unctionem à
 Deo donamur, positum est maximè in
 certis quibusdam gratiæ suæ auxiliis &
 inspirationibus quibusdam singulari-
 tatione ferventibus ad finem, ob quem
 instituta est; atque adeò perquam ac-
 commodis ad contemnendos omnes
 furores, & eludendas omnes fraudes
 Scyllarum machinationum. Non est
 proinde, quòd animò cadamus AA. ob
 aggressiones illas, quibus oppugnant
 nos Infernus potest; cum constet non
 minores esse vires hoc presidio nobis
 concessas ad vincendum, quàm sit vis
 tanti licet exercitûs ad oppugnandum.
Nota timere: plures enim nobiscum sunt,
quam cum illis. At qui sunt plures isti,
 qui pro nobis stant? Sunt, si itares
 postulet, cohortes legionésque beato-
 rum illorum Spirituum, suavi quodam-
 modo Unctionis odore attractorum;
 cum longè suaviùs hæc Cælo fragret,
 quàm omnia nobis aromata nostra &
 unguenta. Neque lectissimis his co-
 hortibus suis Ductor deerit: Certè S.
 Maria Ogniacensis Jacobo Cardinali
 de Vitriaco, animi sui arbitro, testata est

ipsummet se Christum spectasse magna
 Divorum Divarumque cohorte cin-
 ctum, præsentem, cum æger quispiam
 sacro Oleo inungeretur ad luctam ulti-
 mam, addidisse illi animos, excitasse ad
 intimum de admissis dolorem, procu-
 que ab eo suâ præsentia Dæmonum
 agmiva habuisse. Si tot & tales pro
 nobis pugnant, cur de victoria dubite-
 mus? Quin opto, ut in hujus rei argu-
 mentum, priusquam hinc pedem effer-
 arius, tenerrimo animi sensu grates
 agamus Servatori nostro hæc de victo-
 ria, tam non dubiè ejus ope & viribus
 obtinendâ. *Deo autem gratias, qui da-*
1. Cor. 15.
bit nobis victoriam per Dominum nostrum
lesum Christum. O victoriam sanè
 præclaram, si hæc Dei beneficio vinci-
 mus! Hanc siquidem excipit æterna
 pax nullo unquam deinceps turbanda
 bello; quæ sub ultima vitæ momenta
 inchoata, in beatissimo æternitatis re-
 gno sic erit nostra, ut quocunque obru-
 tum vertere placuerit, aut quocunque
 pedem movere, non aliud occursum
 nobis sit, quàm beata pax. *Posuit fines Ps. 147.*
tuos pacem. Et dignus non sit Servator
 amantissimus Jesus, ut ab hoc momen-
 to in agendas gratias, vel ob solam tan-
 tæ victoriæ spem nobis factam, effun-
 damur?

XXI. Atque id maximè, quia ejus
 meritis obventura illa nobis est: *per*
Dominum nostrum Iesum Christum. Et
 sic quò plus illa dignationis hono-
 risque nobis confert, tantò illam magis
 decet nobis esse pretiosam. Contem-
 plumur tantisper Servatoris nostri sum-
 mam in nos Bonitatem, ac Benignita-
 tem, & quàm indigni sint Christiano-
 rum,
 U u 3 rum,

rum, quod gerunt, nomine ingratiſſi-
mi illi, qui tam non colliqueſcunt a-
more, cum Chriſti nomen ad aures al-
labitur, ut etiam eo nominando levif-
ſimâ quâque cauſâ & occasione bilem
ſuam exonerent. Audiamus, quid
quantumque beneficii in nos ſolo tan-
tum Sacramentorum miniſterio Chri-
ſtus diffundat. Vix natis balneum apar-
parat, quo peccati lepram, nobiſcum
natam, abitergamus; multò utique

Plin. l.
25. c. 1.

nam eſt hiſ, leprâ, iis in terris frequen-
tiſſimâ, infectis ampliffimum paratum
eſſet humani cruoris balneum, ſubditis
eorum funeſtum; nobis tamen Chri-
ſtus, longè regio iſto nobilius lavacrum
inſtruit, quo turpiſſimam illam, & ne-
mini noſtrum vitabilem originarii

S. Th. 3.
p. 1. 72.
47. 1.

peccati lepram ac maculas eluamus:
hoc ſiquidem non cujuſquam alterius
cæde aut vulneribus, ſed ipſius tantum
Chriſti Dei Hominiſ puriſſimo ſanguine
conſtat. Creſcimus ſubinde, & ex in-
fantie tenebris emerſis rationis lux ob-
oritur, cum Anima noſtræ robur ma-
jus idem Servator Confirmationis ope
tribuit, & plus illi gratiæ confert, quam
in Baptiſmo contulerat. Verum cum
vel tot adjutos præſidiis non rarò de-
pravatæ naturæ cupiditas novis plagis
ac vulneribus peſſimè mulctet, hiſ
quoque præſanandis cæleſte Sacra-
menti Pœnitentiæ baſamum Chriſti
amor ſubminiſtrat: quin ut creſcen-
tibus & porrò victuris alimonia non
deſit, non jam manna, angelicâ in nu-
bibus coctû industriâ, ſed ſe ipſam An-
gelorum Dominus in diviniſſimo Eu-
chariſtiæ Sacramento nobis in cibum

offerit. Tandem quia ultima ſub-
ta noſtræ momenta agendum nobiſc
negotium, ex quo plus pender, quam
explicare poſſimus, en præmptum ad
illud ritè, & noſtro bono gerendum,
Extremæ Unctionis Sacramentum
hujus ſiquidem ope perficitur tandem
Imago Chriſti Jeſu Filii Deo, quaten
eſſe oportet quemlibet à Deo ad glo-
riam electum: quâ cauſâ Tridentina
Synodus Sacramentum hoc dixit: *Con-
ſummationem totius vite Chriſtiane. An
autem tot, tamque præclara amoris ten-
nerimi effecta digna non ſunt, que de
agnolcantur profundiffimè, & pro
quibus gratiæ, quàm fieri poteſt mati-
mæ rependantur? Deo gratias, qui de-
dit nobis victoriam per Dominum noſtrum
Jeſum Chriſtum.*

XXII. Neque verò abſque labore deſer-
vatur hæc à Chriſto parta eſt victoria, S. Au-
guſtini ſententia eſt, Chriſtum Serva-
torem, cum Jordanis aquas ingreſſus,
eſt, ut illis à Præcurſore ſanctiſſimo ab-
lueretur, omnes omnino aquas conſe-
crâſſe, virtutemque iis contuſiſſe, qui,
hodie pollent, novam animabus homi-
num vitam tribuendi. Niſi ſillor, af-
firmari etiam proportione quadam
poteſt, Chriſtum tot noctes inſomnes
in Oliveti monte ducendo, ſuisque ar-
bores illas, olei feraces, lacrymis irri-
gando, maxime verò ſudore illo ſangui-
neo, quem pridie acerbiffimæ mortis
ſuæ illo in horto profudit, humectan-
do, oleum quoque conſecraſſe, qua
poſtmodum extremum eramus inun-
gendi, & contra ultima pericula ido-
neis præſidiis inſtruendi. Robur igitur
illud, quo ad ferendos morbi acer-
bos

P. SEGNET
Homo Christianus

hos dolores & damna munimur, stetit
Christo, gravissimo tœdio, tristitiâ, &
angere, quæ illo in horto pertulit;
Tropus est anima mea usque ad mortem.
Vires autem, de quibus nobis contra
peccatum prospectum est, & valetudo,
quæ omnes animi morbi sanantur,
tolerantiâ molesti nozarum nostrarum
punderis, Christi humeris impositi, re-
stituta nobis sunt; quod quidem pon-
das tam grave fuit, ut humi Servato-
rem nostrum prosterneret. *Procidit su-
per terram.* Animus denique & fortitu-
do, quibus vel ipsi Orco extremis illis
momentis oppugnantur terribiles & in-
victi reddimur, extremâ Christi imbe-
cillitate & sudore sanguinis stetit. *Fa-
lus est sudor ejus, sicut gutta sanguinis
decurrens in terram.* Prosumamus igi-
tur denuo in verba ista; *Deo autem
gratias, qui dedit nobis victoriam per Do-
minum nostrum Jesum Christum.* Et
quoniam dolorum, quos in horto Chri-
stus exantlavit, memini, quidni liceat
mihi hinc vos docere industriam per-
quiri salutarem, quâ usi olim maximo
vostro commodo Sacramentum istud
adhibeatis?

XXIII. Cogitet proin quis, se mor-
bivi jam ad extrema deductum videre
Sacerdotem, qui ipsum ultimam ad lu-
ciam inuncturus accesserit. Hunc
Dei Ministum oportet admittere &
accipere illâ reverentiâ & demissione,
quâ Christus missum ab æterno Patre
ad se in horto confortandum, cele-
stem Genium excepit. *Apparuit illi
Angelus de celo confortans eum.* Et
profecto Angeli instar Sacerdos ille ad-
veniat, cum pacem etiam primis mox

illis verbis precetur; *Pax huic domui,*
ut nimirum Animam ægri dignum red-
dat Deo domiciliû, qui ibi habitare non
vult, unde pax exulat: *Factus est in pa-
ce locus ejus.* Tum imaginetur sibi Sa-
cerdotem sacro illo liquore inungen-
tem oculos; ipse autem, ut sacerdotali
huic unctioni respondeat, veniam à
Deo omnium nozarum petat, quas o-
culorum tam lubricorum ministerio
admisit. Medici centum & amplius
oculorum morbos numerant; nemo
tamen ambigat, quin plura sint, quæ
per oculos in animam nostram redun-
dant mala, morbiq; ferio igitur quis-
que flagitet, omnium istorum sibi deli-
ctorum gratiam fieri. Ab oculis ad
aures illinendas Sacerdos transit. Hic
in memoriam sibi quis revocet, quo-
ties has aures patulas habuerit ad Mun-
di nugas & sermocinationes, clausas
verò Deo loquẽti, animi Arbitro incre-
panti, Curioni jubenti, majoribus sa-
lutaria monentibus; peitâque demis-
sè veniâ, sanitatem à Deo sibi restitui
roget. Mox nares sacro Oleo Sacer-
dos ungit: is autem, qui ungendus est,
supplex à Deo postulet gratiam, quâ
fiat *odor vite in vitam*; si, dum exem-
pli aliis pravitate nocuit, ante hac po-
tius factus erat *odor mortis in mortem.*
Dum ad os ungendum acceditur,
quantam dolendi materiam submini-
strant tot in cibo potuque sumendo,
tot cum aliis conversando perpetrata
peccata! Manuum pedumque Unctio
revocet in memoriam, quidquid his
instrumentis vel ambulando per vias
peccatorum difficiles, vel exequendo,
quæ malè decreta erant, admissum est,
ex 2.

exciteturque animus ad miserationem divinam implorandam. Tandem dum lumbos inungi quis cogitat, omnes detestetur fœdas libidines, quibus ut frueretur, tum ceterorum sensuum infido ministerio & operâ, tum Tactûs maximè usus est, cujus maleficio dum à capite ferè ad calcem plagis se pessimè affectum agnoscit, omnium earum curationem à Deo efflictim exoptat. Qui ita Sacramento huic spiritualiter, ut dicimus, recipiendo assueverit, non dubitet, quin subinde Sacramentaliter illo quàm saluberrimè usus sit, cum fructus, hoc ex Mystero percipiendus, non parùm ab ejsusmodi, quas indicavi, precibus pendeat.

XXIV. Quod dixi, mirum videri nemini debet. Si enim ullius Sacramenti constitutum, quo perficiatur, quòdque abesse non possit, est oratio, hujus sanè maximè Sacramenti est. Non enim alio ullo in Sacramento verborum formula profertur velut à simpliciter petente; nam in ceteris tantum, quid fiat, indicatur. Non dicitur Sacerdos inungens (quod scimus fieri ab absolvente confessum) absolvo te ab omnibus peccatis, quæ oculis, auribus, lingua &c. admisisti; dicit, nec si velit Sacramentum perficere, dicere aliter potest, *Indulgeat tibi Domine* *suppl. q. nas.* Quod quidem Christus ita fieri iussit, quia cum tunc æger eo statu sit, ut à foro humano transurus sit ad forum divinum, Ecclesia illum precibus his prosequitur, & divinæ sic eum miserationis Tribunali commendat, à quo uno jam sperare ille gratiam & clementiam possit. Sed illud hæc præ-

candi formulâ præcipiendâ spectandum est, ut sciremus, vim omnem Sacramenti hujus tribuendam orationi cum Unctione junctâ; quam quidem orationis cum Unctione concordiam Jacobus Apostolus verbis illis differèntis indicavit. *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteri Ecclesie, & 14. rent super eum, ungentes eum Oleo in nomine Domini, & Oratio fidei substat infirmum.* Et quamquam omnia Sacramenta divinæ Miserationis opera sunt, advertere tamen est, in nullo mentionem illius differèntis & explicite verbis fieri, præterquam in illo, & crebrius quidem, toties nimirum, quocumque aliud ægri membrum inungitur: Post hæc enim verba: *Per istam Unctionem, mox additur, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Domine, quid quid deliquisti &c.* Et quæ istud causa, nisi ut discamus, moriturum aliud non superesse, nisi ut miser inbecillia misericordissimi Dei se proiciat? Atque istud est, ad quod & ego vos hortor, ut assuetatis quotidie eo affectu ad hæc Dei miserationem contingere, quo cuperetis in ejus Sacramentali usu in Deum ferri; id enim semper rogantes, ne sacro hoc mysterio non meritos vos hinc migare contingat.

XXV. S. Malachias Episcopus Hibernus, cum moræ aliquid traxisset ad nobilem sceminam ungendam, cum subinde jam mortuam reperit. Inimè is eventus S. Præfati doluit; nec quievit antè, quàm defunctæ vitam ad tantum saltem temporis impetraret, dum illam ritè inungeret. Etli nec ad ferendos morbi dolores, morte jam ab-

S. Thom. cere aliter potest, Indulgeat tibi Domine *suppl. q. nas.* *29.*

ruptos, nec ad conscientia sedandos
tumultus, nec ad pugnam cum hosti-
bus stygiis servitura porrò femina
Uinctio esset. Satis erat viro Sanctissimo,
prodesse illam posse tum ad peccati re-
liquias abolendas, tum ad gratia aug-
mentum conferendum: hunc ad finem
viti mortuæ impetravit, hunc ad finem
redivivam unxit, satis gnarus, quan-
tum profutura illi essent preces, pro ea

inter unguendum fuisse: *Et unxit eam S. Bern.
nihilominus, sciens in hoc Sacramento re- in vit. S.
mitti peccata, quòd oratio fidei salvet in- Malach.
firmum.* Quantum igitur sollicitos
vos esse convenit, ne hujus expertes
Sacramenti alteram in vitam abeatis,
cùm non hæc tantum, sed multò plura,
quæ à me in medium allata sunt, emo-
lumenta ex eo in vos sint redunda-
tura?

DISCURSUS XXIV.

De Sacramento Ordinis.

ARùm familiares illi
sunt Evangelicæ Hi-
storiæ codices, qui
nunquam in iis legit;
Ecclesiam, Christi in-
teritis Regnum esse, in illis certè hoc
nomine sæpissime compellatur. Porrò
in Regno non satis est esse Populum,
qui pareat & subsit; sed etiam Proceres
esse necesse est, qui aliis præ sint & im-
perent; atque hos inter varios esse di-
gnationis gradus, alium alio superio-
rem, quorum ex inæqualitate pulcher-
rima illa resulteret harmonia in Republi-
ca, quæ qualisque in artificioso con-
centu Musico ex vocum diversitate
resulteret. Non possunt proin in Eccle-
siæ Regno, quod Legibus utique sa-
pientissimis Hominem induta Dei Sa-
pientia temperavit, diversi isti gradus
abesse: quidquid enim sapienter con-
stitutum est, in eo ordo rerum nun-
quam desideratur. *Que à Deo sunt,
ordinata sunt.* Ordo iste Ordinis maxi-
R. P. Segneri Christi. Instr. Tom. III.

mè Sacramento constituitur: hoc si-
quidem varios sibi Deus ministros eli-
git, eosque ex Laicorum, quos dicimus,
numero extractos, per minores primò,
dein majores sacratioresq; gradus pro-
vehit, dum denique ad majorem huma-
nâ conditione Sacerdotum dignatione
attollat. His deinde utitur tanquam ca-
nalibus, per quos divina sua in nos mu-
nera derivet: tanquam Matribus, per
quas nos lactet; Magistris, per quos
erudiat; Interpretibus, per quos volun-
tatem nobis suam, cùm minùs, certis in
casibus, perspecta est, manifestet. Non
equidem absq; timore de dignitate tam
sublimi hodie differam, non cum illis
quidem, qui ad illam jam evecti sunt;
cùm ab his potius me doceri par sit, sed
cum iis, qui ad eandem aspirant, hæc duo
non parvi utiq; emolumenti ostensu-
rus: Sacerdotalis dignationis, ad quam
anhelant, fastigium; & gradus, per quos
ad illud eniti debet, quisquis temere
non vult eniti. Priùs illud aggrediamur.